

Augusztus huszadika táján

Az egykor volt Jugoszláviából már csak Szerbia maradt. Az egykor volt Jugoszlávia híveiből viszont még mindig igen sokan megmaradtak. Csak őket most másképp hívják, ők magukat másképp próbálják meghatározni – ha egyáltalán megpróbálják önmagukat meghatározni. Ők most éppen a vajdasági identitásukat keresik. Kerekasztal-tanácskozásokat szerveznek, vezető többségi és kisebbségi politikusokat kérnek föl arra, hogy segítsenek nekik kitalálni a vajdasági identitást (ugye, emlékezünk rá, volt a közelmúltban Magyarországon is egy mozgalom, amelynek célja az volt: találjuk ki Magyarországot! – Mint-ha Magyarország nem létezett volna már idestova ezer esztendeje, viszont ez a vajdaságiasság: fából vaskarika!) S miközben június végén a Helsinki Emberi Jogi Bizottság ülésén Újvidéken az említett regionális identitás dimenzióiról értekeztek, addig egy másik találkozón éppen arról kötött szerződést a Vajdaság politikai vezetése a boszniai Szerb Köztársaság vezetőségével, hogy a kapcsolataikat egyre szorosabbra fűzik, ami kulturális, oktatási és egyéb téren fejti ki majd áldásos hatását. Ingyenesek lesznek a boszniai szerb egyetemisták vajdasági tanulmányai, a művelődési egyesületek egyre gyakrabban látogatják egymást, s a Vajdaság leírja a boszniai Szerb Köztársaság több százezer euróra rúgó adósságát, amely a Köztársaság polgárainak vajdasági gyógykezeléséből adódott! (Tessék csak egy könnyed esti sétát tenni a magyarkanizsai korzón és a gyógyfürdő környékén, ott mindenki személyesen meggyőződhet az észak-bácskai vendégszeretet határtalanságáról: a gyógyfürdő gyógyuló vendégei között elvétve, ha hallható magyar szó!) A Helsinki Emberi Jogi Bizottság ülésén elhangzott, Szerbia össztermelésének 40 százalékát a Vajdaság biztosítja, viszont ebből a mennyiségből mindössze egy (!) százalék az, ami anyagi javak formájában vissza is kerül a tartományba. Miféle identitástudatról lehet így és ilyen körülmények között beszélni? És különösen akkor, ha a mérésekelt becslések szerint is a Vajdaság többségi lakosságának több mint hatvan százaléka elutasít minden nemze-

ti jellegű autonómiát! A „vajdasági identitás” csupán arra jó, hogy a magyar és más kisebbségek fejében valamilyen módon átmenthető legyen a nagy jugoszláv eszme, hogy a kisebbségek továbbra sem a természetes nemzeti kötődéseiket érezzék a magukénak, hanem „Jugoszlávia-pótlék”-ként a vajdaságiasságot, ami tulajdonképpen a szerb hegemonia önkéntes vállalása.

(A minap befejeződött labdarúgó-világbajnokság is ékes példája volt ennek az összezavarodott és összezavart nemzeti identitástudatnak. Elég volt csak a Magyar Szó sportrovatát föllapozni ahhoz, hogy láthassuk: mekkora a tudatos és a tudatalatti félrevezetés. A még Szerbia és Montenegró csapataként a németországi világbajnokságra kijutott labdarúgó-válogatott a vb kezdetére az államszövetség szétválásának következményeként már csak Szerbia válogatottjára korlátozódott. Ennek ellenére az újságíró, a helyszíni tudósító a „mi csapatunk”-ról írt, a „mieink” megalázó vereségéről tudósított. A már említett boszniai Szerb Köztársaság újságírói vajon hányszor nevezik az övéiknek a boszniai labdarúgó-válogatottat, és természetesen a még formálisan Szerbiához tartozó Kosovo albánjai mikor mondták ugyanezt és ugyanígy a szerb futballistákról? A csíkszeredai jégkorong-csapat mindig telt ház előtt mérkőzik és a lelátókon (sajnos, ez is tünetértékű!) több a piros-fehér-zöld zászló, mint a magyarországi meccseken.)

Azonban ez az önkéntes önazonosság-feladás sem elegendő. A szerbiai Biztonsági Hírszerzési Ügynökség a 2006-os esztendő első felére készített beszámolójában a vajdasági nemzeti kisebbségeket Szerbia közbiztonságát veszélyeztető tényezőknek nevezte. Föltevésüket arra alapozták, hogy a vajdasági kisebbségek a Szerbiában uralkodó rendezetlen politikai viszonyokat szeparatista tevékenységekre használják. Az Ügynökség jelentését a szerb parlament védelmi és biztonsági kérdésekkel foglalkozó bizottsága 2006. június 19-én el is fogadta.

Vajon azok a kisebbségiek veszélyeztetik-e Szerbia közbiztonságát, akiket még mindig büntetlenül lehet ver-

ni? A szerb és a magyar kormány képviselőinek közös megnyilatkozásai ellenére vajon mennyivel jobb a helyzete a szerbiai magyaroknak, mint volt, mondjuk, fél évvel ezelőtt? Hány megvert magyar fiatal támadóját fogta el eddig a rendőrség? Hány betörőt fogtak el azok közül, akik tettelesen is bántalmaztak délvidéki magyar értelmiségieket és egyszerű, hétköznapi embereket? Ezeknek az embereknek a megveretése, kifosztása vajon nem a szerbiai közbiztonságot fenyegeti? Megtalálták-e már azokat a lumpen, huligán alakokat, akik a temetőben randalíroznak, de azt is mondhatnám: a temetőinket a levert, összetört, felforgatott síremlékekkel meggyalázzák? Hol vannak ők, a közbiztonság ezen veszélyeztetői? Az Ügynökség nyomozói földterítették-e már, kik azok, akik a közbiztonságot faji és vallási uszítással veszélyeztetik, kik azok, akik hatalmas falfóliákkal hirdetik: Megöljük a magyarokat! vagy Halál a zsidókra! Vajon az Ügynökség megtalálta-e már azt a személyt, aki felelős azért, mert az idén a nyolcadikosok fölvételi előkészítő feladatgyűjteményének fedőlapjára olyan szavakat íratott, amelyek a szülőföld elhagyását és a kisebbségi érzés kialakítását sugallják?

Vajon az „csak” erkölcsi kérdés és felelősség-e, hogy a magyar, de ugyanakkor a többi nemzeti kisebbség fiataljai sem választhatnak maguknak annyi szakiskola közül, mint amennyiből a többség fiataljai választhatnak? Vajon ezzel, hogy nem olyan szakmát tanulnak a kisebbségek, mint amilyenhez kedvük lenne, s ennek következtében akár az is előfordulhat, hogy nem is tanulnak tovább, vajon ezzel nem az életlehetőségeik, a jövőbe vetett hitük csökken-e, miáltal az ő, vagyis a mi közbiztonságunk, az élethez való jogunk és esélyünk csorbul?

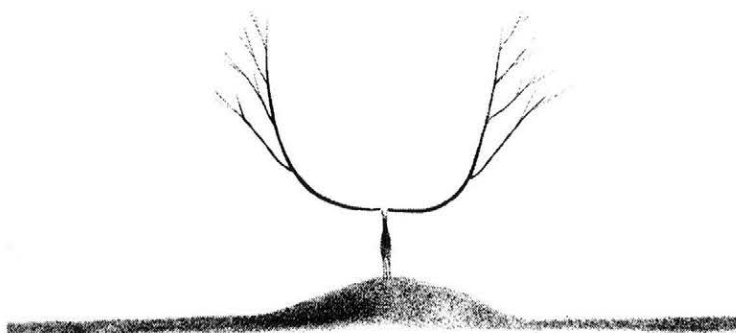
Augusztus 20-ához emelkedettebb, ünnepélyesebb gondolatok kellenének. Mert mégiscsak augusztus 20-a közeledik. Szent István, államalapítás, új kenyér... De az ünnepélyességből, az emelkedett hangulatból nincs semmi. Nem lehet akkor, amikor Magyarország élén olyan ember áll, aki már többször átverte, becsapta a nemzetet. Mennyi hazugságot fröcskölt bele a médiába a gyászos december 5-e előtt, velünk határon túliakkal riogatva a kisnyugdíjasokat, meg mindenkit, aki képtelen saját fejével gondolkodni, azokat, akik önzésüket képtelenek magasabb, fontosabb célok érdekébe állítani. És ez

a miniszterelnök, aki saját népe, saját nemzete ellen olyan galádul lépett föl, díszvendégként ott volt annak a zenei rendezvénynek a döntőjén, amelynek abszolút esélyese egy határon túli, egy délvidéki lány volt, s győzelme után ennek a korábban megtagadott, kitaszított lánynak ő, a miniszterelnök is szívből gratulált, kormányának több tagja pedig ott mutogatta magát ennek a korábban eltaszított lánynak a közelében, a sajtó nyilvánossága előtt nemzeti vízumot, meg egyéb kitüntetések adományozva.

Nemhogy önfeledten, de még igazából ünnepelni sem lehet akkor, amikor Magyarországot újra olyan kormány kormányozza, amely csalással jutott hatalomra. Az előző választásokon a választási eredményeket hamisították, ez előtt a választás előtt a gazdasági mutatókat. És a nép, az istenadta nép, a saját tapasztalata ellenére is elhiszi a rózsaszín hazugságokat! Jobban hisz a médiában fölfuttatott és sztárolt miniszterelnöknek, mint a saját józan eszének. Elhiszi, hogy dübörög a gazdaság, mert el is akarja hinni, elhiszi, hogy a szociális juttatásokat igazságosabban osztják szét azok, akik néhány év alatt milliárdokat raboltak el a közvagyonból, elhiszi, hogy a tömegközlekedést az a miniszter alakítja hatékonyabbá, aki harmincegynéhány évesen magánhelikopteren (!) közlekedik, elhiszi, mert el akarja hinni, ha akar, ő is nyithat cukrászdát Bécsben és a cukrosbácsikat és a hozzájuk hasonló, eltévelyedett, zárt intézetbe való gazembereket fölkaroló és magába záró párt az ő Pistijének a legjobbat akarja, és nem csak hogy akarja, hanem biztosítani is fogja!

Hogy lehetne államalapítást ünnepelni akkor, amikor Budapesten egy Turul-emlékművet, egy Wass Albert-szobrot a fővárosi polgárok elfogadhatatlannak tartanak, hogy ünnepeljünk úgy, ha tudjuk, Gyóni Géza hamvai még mindig valahol Oroszországban várják a hazatérést és a Szent István Bazilika előtti téren fejen álló műtehenet lehet állítani, fenékkal az Államalapítóról elnevezett templom felé fordítva?

És hogy lehetne ünnepelni akkor, amikor ebben az évben is a magyar média csupán néhány hírközlő szerve számolt be június 4-én a trianoni békediktátum igazságtalanságával szembeni jogos tiltakozó megmozdulásokról? Pedig idén még Versailles-ban is felhangzott az Igazságot Magyarországnak!

Csodaszarvas